

sredstvi (oblike za naraščaj, knjige, razni izleti z njimi, itd.) zapričeto delo zopet opustil.

Sokol ne zahteva mnogo, zahteva pa toliko, da mu pomagate, da to delo nadaljuje.

Na zdari!

Narocajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo

Tolstovrsko slatino,

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. Od vsakega zabija plača podjetje v narodne namene 20. vin., kamor naročnik določi. — Naslov: **Tolstovrška slatina, pošta Guftanj, Koroško**, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim! Sveji k svojim!

XXVI. redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

V Trzinu na Gorenjskem se je vršila v nedeljo XXVI. redna skupščina naše preljubljene družbe sv. C. in M.

Ko so se udeležniki vozili proti Trzinu, jih je pozdravljala množica zavednega ljudstva na vseh postajah, posebno pa v Kravju. Plapolale so jim v pozdrav naše trobojnice, v Trzinu so jih pozdravili strelji, privesili so družbi tudi pozdrav otročički iz koroškega vrtca v Trzinu s trobojnicami Sokol in Čitalnica sta sprejela došlece na kolodvoru. Pevski zbor iz Kranja je zapel Ciril-Metodovo himno, govoril je trziški notar M. Marinšek, odgovorjal je prvemestnik vladni svetnik Senekovič. Govoril je še gojenec vrtca Slavko Jelenec. Udeležniki, kakih 300 došlih, so se pomikali v mesto. Trije slavoloki so bili postavljeni ob cesti, zastave so vihrale, pot je peljala na pokopališče na grob mecenata pokojnega Viljema Polaka.

Ob Polakovem grobu.

Ko je dospela množica do pokopališča, kjer leži eden onih, ki je najbolje pojmoval, kaj je treba našemu narodu, je zapel že omenjeni pevski zbor žalostinko »Usliši nas, gospod!« Ob grobu pokojnega je izpregovoril nato g. prof. dr. Ilešič približno sledeče misli:

»Tužno vesel zbor, ki smo ga slišali, nam vzbuja razna čustva. Vprašamo se, ali je res danes naš prvi korak namenjen med grobove, ali se posvečamo morda smrti? Ne, — z grobovi je kakor z ljudmi. Enim pomenijo grobovi smrt, drugim pomenijo življenje in grob, ki pomeni sto in sto slovenskim otrokom življenje, je grob našega Viljema Polaka. So grobovi, ob katerih zidajo svetišča, tako svetišče je sezidano nad Polakovim grobom, obokano je s sinjim nebom, oltar tega svetišča je narodna delavnost in kadilo je hvaležnost malih, katerim je dal rajni priliko, da jim že v rani mladosti ne zatro materinega jezika, hvaležnost onih, ki stopajo krepki v življenje, zavedajoč se svojo dolžnosti, da podpirajo na domačih tleh dela za probujanje svojega naroda, hvaležnost vseh revnih in zapostavljenih. Nič manj hvaležnosti pa ne prinašajo temu možu oni, ki so bili preizkušeni v narodnem delu, ki so občutili vse neville življenja. Moči iščemo za sebe pri takih značajih in k njim se zatekamo, ko nas čakajo težka dela. — Iz groba čujem zamolkel glas: »Če hočeš služiti narodu, moraš prinesiti s seboj čisto srce, če si zgrešil na potu življenja pravo stvar, izpremeni sebe, če preziraš sirota, izpremeni sebe, če ne upoštevaš delavca, izpremeni sebe, če ne čutiš ljubezni do svojega naroda, če si dal, da so se tvoji čisti vzgojili v tujem duhu, izpremeni sebe!« Vseh teh moči nam more dati nam Viljema Polaka na čegar grob položam znak hvaležnosti »Družbe sv. Cirila in Metoda« venec. — Mrtvim slava, živim moč, Viljemu Polaku trikrat slava!

Slava je zadonela trikrat v znamenje, da se za našo skupščinarji velike dobrote, ki so izkazal prvi slovenski mecen družbe, so se pomikale potem nazaj

v mesto, kjer se je vršila ob 11. v velikem salonu pri Bastiji XXVI. redna skupščina.

Skupščina.

Prvomestnik g. vladni svetnik Senekovič je otvoril mnogoštevilno obiskano zborovanje ter pozdravil došlece, zlasti delegate iz sosednih dežel s. Koroškega, Štajerskega, Goriškega, iz Istre in Trsta, vse gospe in gospodične ter člane iz našega Devina. Imenoma je pozdravil nato še državnega poslanca dr. Rybača, deželne poslance dr. Wilfana, dr. Novaka, dr. Tavčarja, dr. Trillerja, višjesodnega svetnika Višnjikarja in Gangla ter župnika dr. F. Šeguljo iz Rogatca. Vsako ime so pozdravljali navdušeni živio-klici, ki so se zgrnili v dolgočasno spontano ovacijo, ko se je prvomestnik spomnil s posebno srčnimi besedami tudi ge. Dimnikove iz Trlovej.

»Družba je letos končala svoje 26. leto. Vzroka za procvit družbe je seveda treba iskati v narodu samem in v njega zavednosti. Hudi boji so sicer čakali družbo, a družba jih je vse častno izvojevala in je danes še enkrat tako močna, kot takrat, ko so ji želeli njeni sovražniki pogin.

Danes ravno zborujejo v Celju naši narodni sovražniki in se posvetujejo, kako bi odtrgali kos za kosom naše zemlje in nam ukradli srca naših otrok. Mirno pa lahko trdim, da bo ostalo brezplodno njih prizadevanje, dokler bodo stale naše vrste tako neomajno, kakor stoje danes. Boj nam vsiljujejo, mi se ga ne strašimo. Naši sovražniki pa so spoznali, da v boju proti nam nimajo upanja na skorajšnjo zmago, zato so si izmislili nov način boja, ki obstoja v tem, da pošiljajo v naše kraje kakor vidimo to v Št. Lenartu v Slov. goricah, na rejo otroke čeških delavcev z Dunaja, ki jih izdajajo za Nemce. Treba nam je tedaj podvojeno pozornosti in podvojeno požrtvovalnosti, da probudimo in ohranimo naše ogrožene postojanke. Treba nam je šol in izobrazbe naroda, ki sta prvo in glavno za razvoj naroda in za narodno navdušenje. Kdor v svoji mladosti ne vsrka v sebe narodnega navdušenja, ta ga tudi pozneje ne dobi več. To pa je mogoče edino le v šolah, ki temelje na narodnem načelu. Slovenski otrok, ki hodi v nemški šole, je za svoj narod skoro izgabljen. Nemški učitelji ga uče zaničevati svoj materni jezik in zgodi se tako, da preklinja sin, kar je sveto očetu. Ozmimo se na Trst. Pogosto najdemo očeta in mater, ki sta vrla Slovenca, otrok pa, ki je hodil v laške šole, je pozabil jezik svojih staršev in ga zaničuje, zaničuje pa tudi svoje starše, če ti govore slovensko med seboj. Vse to stori vzgoja v šoli. Kdor hodi v tujenarodno šolo, ne bo nikdar dober Slovenec. To bi moral uvideti vsak narodnjak, toda žal imamo med nami Slovenci še tudi ljudi, ki nasprotujejo v svoji zaslepljenosti naši družbi. Pravijo, da jim je naša družba preliberalna in da hočemo vreči iz šole križ, v isti sapi pa dostavljajo, kakor bi bilo to nekaj prav posebnega: »pa ga ne morejo!« Kako smešni so ti ljudje! Pravijo, da smo tatovi in morilci in če jih vprašamo zakaj nam dajejo taka imena, ko vendar nismo storili ničesar, pa se izgovarjajo, da je mogoče, da še kdaj storimo kaj takega. Takih ljudi ne bi smeli resno upoštevati in vendar se dobe še med našim narodom ljudje, ki jim sedajo na ta lim.

Družba vidi kako nujno potrebne so šole za naš narod, in družba pozdravlja vsakega, ki si prizadeva širiti omiko in izobrazbo ter narodno zavednost med narodom. Če ustanovi družba 20 ali 30 šol, in če ustanove »Straža« in »Šolsko društvo za Koroško« 40 ali 60 šol, jim tega družba ne bo zavidala. Vse to pa bi bilo še mnogo premalo, da bi moglo imeti uspeh.

Konstatiram, da ima družba od dne do dne več prijateljev, kar se kaže v konstantnem naraščanju družbenih podpornikov iz vseh slojev. Hvala jim vsem, zlasti pa iskrena hvala našemu zavednemu ženstvu, ki je družbi najkrepkejša opora. Pri tej priliki se moram spomniti vzor žene Slovenke, dne 11. januarja l. l. umrle ge. Marije Vilharjeve, ki je volila družbi svoje premoženje v znesku 112.400 K, ki jih dobi družba po smrti njenega soproga. Slava njenemu spominu!

Odbor pa si šteje v dolžnost zahvaliti se tudi naprednemu časopisju, ki je stalo družbi vedno ob strani. Spomniti se je

treba pri tej priliki tudi ameriških Slovencev, ki so s svojimi vsakoletnimi, prav izdatnimi prispevki dokazali, kako vedo ceniti delo družbe.

Tudi to leto je imela smrt bogato žetev med našimi člani. Mnogo jih je šlo iz naše srede, ki jim vsem niti imen ne vemo. Mnogo pa je bilo tudi takih, ki so hoteli nakloniti družbi tudi še ob smrti dobrot in so se spomnili naše družbe z volili. Omenil sem že g. Vilharjevo, ki je zapustila družbi 112.400 K, g. Trček iz Ljubljane je volil 2000 K, g. Ivan Medic 100 K, gđc. Noll 200 K, g. župnik Černe 1163 K, g. Cinsl iz Trziča 400 K, g. Baloh iz Brežic 500 K. Spomin svojih dragih pa so počastili nekateri tudi z ustanovitvijo enega ali celo dveh kamnov za obrambni sklad. To se je zgodilo ob smrti gg. Kozlevčarja in Široka iz Trsta, g. Fr. Krulca iz Slovenske Bistrice, gđc. Jakilove in g. Pogačnika. Slava jim vsem! (Trikratni »Slava« je zadonel po dvorani!).

Prvomestnik se je nato bavil z raznim družbenim blagom ter priporočal zlasti razglednice, računске listke in kolke, da se jih družbeniki bolj poslužujejo. Nato je prečital pozdravni brzojavki, ki sta družbi došle od »Osrednje matice šolske« v Pragi in od »Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro«.

Sledilo je nato blagajnikovo poročilo, ki je je podal g. notar Hudovernik.

Dohodki so presegli v minulem letu en milijon kron ter znašali 1.043.654 K 45 v, rednih stroškov pa smo imeli 196.615 K 91 v, torej prebitka za 847.038 K 54 v.

Za narodni kolek je zanimanje nekoliko ponehalo in vendar bi ga moral rabiti vsak narodni Slovenec.

Za obrambni sklad nabralo se je leta 1910. 56.766 K 16 v, ter znaša koncem leta z naraskimi obrestmi vred 87.038 K 66 v.

Obrambni sklad, kakor tudi Polakov in Kotnikov sklad se posebej upravljajo, ravno tako pokojninski sklad za učiteljsko osebje.

Za obrambni sklad manjka samo še nekaj kamnov (79). Naj bi se oglašili še tisti imoviti Slovenci, katere doslej pogrešamo med brambniki, da se bode završilo število 1000. Tudi ti želeli, naj bi tisti, ki so se oglašili za obram. sklad, pa doslej še niso vplačali kamna, pričeli z vplačevanjem. Od večjih dohodkov minulega leta moramo pohvalno omeniti čisti dohodek lanske jubilejne veselice v znesku 12.452 K 87 v in prispevke ameriških Slovencev v znesku 3661 kron 91 v.

Dovolite mi, da tu izrečem damam iz vseh slovenskih pokrajin na čelu jim naši znani dobrotnici gospe Franji dr. Tavčarjevi, in vsem tistim, ki so prispevali k temu gmotnemu uspehu, našo najiskrenejšo zahvalo.

Nič manj priznanja pa velja našim bratom v Ameriki, ki si s težkim delom služijo denar, pa se vendar ob vsaki priliki spominjajo z obilnimi prispevki naše družbe. Nehvaležno bi bilo, da se pri tej priliki ne spominjamo največje naše dobrotnice med slovenskimi ženami gospe Vilharjeve (Slava!), vredne vrstnice našim velikim mecenom Viljemu Polaku in Karlu Kotniku.

Družbo čakajo novi veliki stroški z ozirom na to, da bo letos otvorila novo šolo v Gorici in pričela s stavbo nove prepotrebne šole v Trstu.

Z ozirom na te nove velikanske izdatke znaša vsled proračuna za leto 1912 primanjkljaj 544.400 K. Od vas je tedaj častiti skupščinarji odvisno, ali bo mogla družba tudi v bodoče zadostiti svoji vzvišeni nalogi.

Apelujem danes zopet na vas, ki uvažujete naše obrambno delo, da v svoji domovinski ljubezni ne zabite naše družbe.

Volitve

se izvrše z vzklikom. Izvoljeni so v odbor dosedanji člani gg. Črnagoj, dr. Dereani, Svetec, mesto prošta Einspielerja pa, ki se od l. 1908. dalje ni udeležil nobene seje gospod Prosekar s Koroškega. V nadzorstvo so izvoljeni gg. dr. Ilešič, dr. Ravnihar, Štibler, mesto gg. Prosekarja in dr. Müllerja pa gg. dr. Lavš in Rode. V razsodništvo so pa izvoljeni gg. dr. Hudelist, Kogej, dr. Tekavčič in dr. Triller, mesto g. Šavnika pa g. dr. Rosina.

Služajnosti.

Prvi se je oglašil k besedi g. dr. Rybač, ki poudarja zasluge »Družbe« za

tržaško slovensko šolstvo. Družba je dan lanske leto v Trst celih 57.000 K, zdaj pa zida novo šolo. Tržaške Slovence navdaja globoka hvaležnost do »Družbe«. Izraža pa tudi prošnjo, naj bi »Družba« v Trstu ustanovila še več šol, da se ohranijo Slovenstvu mlade moči, ki se stekajo v Trst. Dosedanje šole še vedno ne zadostujejo. Moč Slovencev v Trstu raste, in to je v veliki meri zasluga Ciril Metodovih šol. Tudi slovenski socialni demokratje v Trstu priznavajo pomen teh šol, obžalovati je le, da voditelji t. zv. salonski soc. demokratje delajo proti »Družbi«. Slovenci »Družbi« zaupajo in ji bodo zaupali tako dolgo, dokler bo v takih rokah, kakor doslej.

V imenu spodneštajerskih naprednih akademikov pozdravi »Družbo« g. Radej, v imenu »Prosvete« in narodno radikalnega dijaštva pa g. Pekle.

Gđc. Ponikvarjeva iz Trsta prinaša pozdrave slovenske tržaške mladine obljubujoč vztrajno in marljivo delo za »Družbo«.

G. dr. Dereani želi, naj bi »Družba« posvečala več pozornosti Goriški.

Sprejme se resolucija, naj se o priliki skupščine vrši zaupni sestanek delegatov podružnic z vodstvom.

Slednjič ob živahnem pritrjevanju priporočila v vznesenih besedah g. župnik Šegula od sv. Roka pri Rogatcu slovenskim dijakom, naj hodijo študirat v Prago, kjer bodo po bratsko sprejeti in se bodo mnogo naučili, posebno glede narodno-obrambnega dela.

Veselica.

Popoldne ob pol 4. uri se je pričela v Sokolovi dvorani in na prostoru okoli Sokolskega doma velika veselica, ki se je dobro obnesla.

Lepo se je završila tudi letošnja velika skupščina naše družbe, ki naj raste in cvete!

Šola na Blanči.

Komisijoneli ogled se je vršil danes predpoldne. Komisija je poslojpe odobrila.

Vpisovanje za otroški vrtec in prvi razred se bo vršilo v petek in soboto od 8. do 10. ure predpoldne in od 3.—6. popoldne v šolskih prostorih.

Domače vesti.

Za šolo na Blanči je prinesla stava za dež med F. B. z A. M. in V. B. z A. M. po K 1, skupaj K 2.

Smrtna kosa. — Umrli je dne 10. t. m. v Seči g. Anton Flajs, posestnik in gostilničar, p. d. »Pri Jozelnu« po kratki a mučni bolezni. Družini Flajsovi in sorodnikom naše odkritosrčno sožalje. Pogreb je bil danes ob 8. zjutraj.

Vpisovanje v »Dijaško kuhinjo« se bo vršilo dne 18. in 19. t. m. od 11 do popoldne v prostorih v ulici sv. Ivana št. 7. — Za sprejem se mora vsakdo izkazati z zadnjim šolskim spričevalom. Oni, ki mislijo prositi za brezplačen sprejem, morajo prinesiti s seboj tudi ubožno spričevalo. — Odbor.

Poučevanje ruščine v Gorici. — Društvo »Narodna prosveta« v Gorici sporoča, da se je nasečil v Gorici ruski akademik, kateri je voljan poučevati ruščino proti mali odškodnini 2 uri na teden. Oni, koji želijo pristopiti temu tečaju, naj blagovole oglašiti se pri knjižničarju »Narodne prosvete« g. Jos. Vittori-ju pisмено ali ustmeno ob uradnih urah v knjižnici. — Odbor.

Za sodnega kancelista v Cerknem je imenovan računski podčastnik Andrej Mivec.

Na tukajšnji c. kr. višji realki bodo sprejemni izpiti za prvi razred dne 18. septembra ob 8. zjutraj. Zglasiti se je za sprejemni izpit dne 16. septembra od 8 do 12 opoldne. Sprejemni, ponavljalni in dodatni izpiti za druge razrede bodo 19. septembra od 3—6 pop. in 20. septembra od 9—12 dop. in od 3—6 pop. — Vpisovanje v I. razred bo 19. sept. od 9—12 op. Vpisovanje v razrede II—VII bo 19. sept. od 8. ure zjutraj v učni sobi razreda, v katererega učenci vstopijo.

Tukajšnje gozdno in domensko ravnateljstvo nam je poslalo v objavo premembo v vodstvu, ali ta objava je pisana

po nemšk. Naznanjamo temu ravnateljstvu, da se na nemške dopise ne oziramo, marveč zahtevamo, da se v uradovanju s Slovenci poslužuje tudi c. kr. gozdno in domensko ravnateljstvo slovensčine, kakor delajo to navadno tudi drugi c. kr. uradi. Dr. Trubrig naj vzame to na znanje in v ravnanje!

Čukovski jazivanje v Prvačini. — Klerikalci so priredili v nedeljo v Prvačini »orlovske slavnosti« z edinim namenom; izzivati in dražiti mirne Prvačkove. Celo blizu Sokol. Doma je bila čukovska »slavnost«. Pravijo, da jih je že neki nunc v cerkvi prav lepo učil. Nikakor ni bilo čukom všeč, da so Prvačkovi mirni, zato so iskali prepira, že primerno razdraženi in opiti. Navzočih je bilo več nuncov, nezogibni Nace iz Batuj, Juvančič iz Dornberga je tudi ozdravel za »slavnost« in drugi taki. Le mirnosti Prvačkovec se je zahvaliti, da čuki niso dobili, kar so zaslužili. Zvečer so ti klerikalni junaki metali kamenje iz vlaka. Zjutraj sklenjene roke v cerkvi, zvečer pa kamen v rokah. Lepa vzgoja! Nunci so lahko ponosni.

V Tomaju je umrla gospa Marija vdova Čefata-Ucman, stara 49 let.

Goriški deželni zbor. — Kmalu poteče leto dni po slovitih političnih lopovščinah, ki so zaključile naš slavni deželni zbor. Takrat ni bilo zaveznikom nič mar za deželni zbor, nad interese prebivalstva so postavili svojo strankarsko strast in ta jih je tako obvladala, da so zagrešili čine, ki so bili povsod soglasno obsojeni. Sedaj pa ti krivci tožijo, da ni deželnega zbora. Seveda ga ni, ker so ustvarili take razmere, da ni mogel delovati, in kakor se kaže, še ne bo mogel. Grešne duše na slovenski strani so te dni v skrbeh, kaj počne ljudstvo; zato so v umazani »Gorici« že pokazali na tri, češ ti so krivi, mi, katoliški slovenski poslanci smo pa nedolžni kot jagnjeta. Pokazali so na A. Gabrščka, dr. Bugatta in dr. Faiduttija. Bolan je proš Faidutti, ali slovenski mašniki okoli »Gorice« ga vsejedo ne pustijo v miru. No, kdor jih pozna, se temu ne bo čudil!

Draginja v Gorici. — Iz mesta: Po raznih krajih Evrope se vrše shodi in veliki nemiri so nastali tintam radi neznozne draginje. V Gorici je ljudstvo apatično in ne ve si pomagati. Povsod, kamor se obrneš, občutiš neznošno draginjo. Če gre gospodinja na trg in si hoče nakupiti krompirja in zelenjave, mora prvega plačati po 14 v. zelenjave pa po 80 v. O sadju ni niti govora. Kar je boljšega, je vse za izvoz in Goričanom ostane le »izbrano« blago, t. j. ono, ki ni dobro za izvoz.

Kaj pa z mesom? Cene mesu so že vedno enake, kakor za časa ko je bila živina silno draga. Pomladi je prodajal naš kmet 20—40% dražje živino. Sedaj pa je na trgu živina ceneje; torej mesarji kupujejo živino bolj po ceni kakor spomladi. Spomladi, ko je paskočila cena živini, so imeli mesarji večkrat seje in višala se je cena mesu. Sedaj pa, ko se cene živine padle, ni ta nikogar, ki bi sklical k seji mesarje, da bi znižali cene.

V prvi vrsti bi bil poklican v to naš slavni magistrat, pa ta se ne briga mnogo za meščane in predsednik mesarjev je obč. starešina! Pač goriške razmere. Ubogi meščani nimajo vode ne drugega, samo visoke davke in prah. Ali res ni nikogar tu, da bi temu dobremu ljudstvu enkrat za vselej povedal, da dokler bo mirno in potrpežljivo bodo delali z njimi kakor bodo hoteli.

Odbor kolesarskega društva »Danica« v Gorici v »Ilustrovanem Tedniku«. — Številka 29. »Ilustr. Tednika« z dne 8. t. m. prinaša na prvi strani dobro pogojeno sliko ustanoviteljev in odbornikov kolesarskega društva »Danica« v Gorici. Zadnjič je priobčil »Tednik« slike članov in dirkačev društva. List omenja dirko Miren-Gorica ter objavlja slike s te dirke. »Ilustrovani Tednik« priporočamo.

»Dober dan, gospod župnik.« — »Če je dober, ga pa snej!« — Iz Šmarij: »Naš v obč. priljubljeni« fajmošter se spreha po cesti. Nasproti mu pride mladenič, ki ga spoštljivo pozdravi: »Dober dan, gospod župnik!« a fajmošter mu odgovori: »Če je dober, ga pa snej!« — Komentar k temu naj si napravi vsak sam.

»Goriška slovenska mladina« naznanja, da se bo vršil IV. redni občni zbor 23. septembra t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani hotela »Zlati Jelen«.

V slučaju nesklepnosti vrši se pol ure kasneje ob vsakem številu navzočih občni zbor.

Opozarjamo vse člane, da se občenega zbora udeležijo polnoštevilno, da bodo imeli vpogled v celotno društveno delovanje odbora in raznih odsekov. Na svidenje! Odbor.

Dramatični odsek »Rokodelskega bralnega društva v Tolminu« je vprizoril v nedeljo novo, izvirno igrjo, ki je spisal tolminski rojak g. V. Kavčič. Udeležba je bila ogromna. Škoda, da je bil močan veter, ki je oviral, da se ni moglo razširiti garderobe.

Na sploh se je igralo dobro. Opazilo pa se je, da je bilo premalo vaj in da je manjkalo mnogo rekvizitov.

Pri III. in IV. dejanju sti morali odpasti 2 pesmi in to radi tega, ker ni hotel nihče od domačinov posoditi klavirja. Igra najbrže ponove v nedeljo in sicer s polovičnimi cenami. Tako bo omogočeno udeležiti se predstave tudi onim slojem, ki ne morejo priložiti mnogo denarja. Upamo, da za v nedeljo se bo vendar našel kak rodoljub v Tolminu, ki posodi klavir! X.

Dirka in čukovska veselica štandrežkih klerikalcev v petek na praznik je skončala tako slabo, da »Gorica« v soboto ni hotela poročati niti besede o tej »slavnosti«, za katero je poprej delala kričavo reklamo. Čuki v Št. Andrežu so se blamirali; za svojo blamažo naj se zahvalijo svojim voditeljem. Konjska dirka v Št. Andrežu je prava neumnost; take dirke so umestne tam, kjer se pečajo s konjerejo ter imajo pokazati lepe konje, ne pa v Št. Andrežu, kjer morajo pognati na Velike Roje le kakega starega »prama« in »šimelna«, vsega zgarjenega od težkega kmečkega dela. — Naj jih že vendar enkrat pamet sreča!

»Škrjančki.« — Čuki v Št. Andrežu so se po svoji stari navadi zopet enkrat sprli. Nekateri med njimi nočejo spadati več med roparske ptice, orle in čuke, ampak jim srce hrepeni po lepem, nedolžnem ptičku — »škrjančki« bi bili radi! Sedaj se pripravljajo, da se iz grdogledih čukov in orlov spremene v pohlevne, žvrgoleče škrjančke! Bog ve, če jim »rata«; če ne ostanejo pri vsem prizadevanju, poškrjančkiti se, le — čuki!

Policija je ujela nekega 17 letnega Iv. Štruklja, ko je bral grozde po vinogradih skupno z dvema drugima, Jos. Furlanom in Fr. Brajnikom. Ta dva išče policija, ker sta sokriva tatvin v družbi z 18 letnim R. Fabijanom.

Prstan je izgubila neka gospodična v Gorici 6. t. m. Prstan je zlat s 3 finimi kamni. Kdor bi ga našel, je naprošen, naj ga prinese v naše upravništvo, kjer dobi postavno nagrado.

Listnica urodnitva: — G. dopisniku s Krasa: Oledé na Vaš dopis z dne 9. t. m. prosimo natančnejšega poročila.

Sokolski vestnik.

Iz Kobarida. (Prvi nastop našega »Sokola«.) — »Sokol« v Kobaridu je edini v naših gorah. Svoj obstanek ima zahvaliti našemu vrlenu rojaku g. notarju Ignaciju Gruntarju v Ribnici, ki neizmerno ljubi svoj rojstni kraj in smi Kobaridec nanj ponosni.

V nedeljo 10. t. m. je naš »Sokol« prvič nastopil z javno telovadbo na velikem dvorišču občinske vojašnice. — Za strokovne sodnike so došli: 5 odposlancev »Goriške sokolske župe« z dr. Irgoličem na čelu, četa Sokolov iz Cerkna in Idrije (ki so se v dveh urah pripeljali z novim avtomobilom), med njimi br. Julij Novak iz Idrije, — in deputacija iz Ljubljane, na čelu jej br. Miklavc, ki je bil tu do 20. t. m. v vojaški suknji, a je ves čas učil naraščaj in Sokole. Ta prvi nastop našega Sokola je pred vsem njegovo delo.

Z ozirom na to, da je zdaj veliko ljudi odsotnih, je bila udeležba povoljna. Rečemo pa, da bi bilo lahko gledalcev precej več.

Naraščaj je nastopil s prostimi vajami na palice, z igrami in skupinami. Obča sodba je bila, da so dečki izborni nastopili in izvedli vse vaje povsem točno in lepo. Občinstvo je bilo kar navdušeno za mladi sokolski naraščaj. — Sokoli so zares precizno izvajali proste vaje Zagrebškega zleta, potem pa so nastopili na orodju in v skupinah. Tudi tu so častno nasto-

pili in pokazali, da so se pridno vadili in pripravljali. — Nastopila je pa tudi vzorna vrsta »petorice« izbornih telovadcev iz Ljubljane, Idrije in Gorice, na čelu jim br. Miklavc. Telovadili so tako izorno, da so postali navdušeni celo taki gledalci, ki so ostali do tje hladni. Odobravanja ni hotelo biti konec. (Oceno pričakujemo iz strokovnjaškega peresa).

Ob sklepu so nastopili Sokoli in naraščaj, a dr. Irgolič iz Gorice se je zahvalil v imenu »Goriške sokolske župe« za ta prvi časten nastop, vsodbudivši vse, naj pridno nadaljujejo pričeto delo. Omenil je tudi požrtvovalnega br. Miklavca, ki je pokazal, da mu je bilo tudi pod vojaško suknjo vroče sokolsko srce. — Sokoli so prinesli iz ozadja skromnega Miklavca, kateremu je občinstvo prirejalo navdušeno ovacijo. Br. Miklavc se je iskreno zahvalil za ovacijo in vsodbudil drage brate v Kobaridu, naj nadaljujejo delo in stopijo za vedno v sokolske vrste.

Domača zabava s plesom se bo večera ni mogla prav razviti. Šele zvečer je postalo prav živahno in veselo pozno v noč. Buffet so oskrbovale gospe in gospodične. Čast in hvala jim!

Škoda, da ni videl tega nastopa naš »brotnik« g. notar Gruntar. Brez dvoma bi mu skakljale solze veselja po rodoljubnem licu, ker prepričan bi se bil, da je njegovo seme obradilo bogat sad! Hvala mu iskrena!

katera skrbi za zdravje
kožo in hoče iz ebili se
peg ter ohraniti nežno in
meko kožo ter belo polt,
se umiva le z

Dama, mlijnim mlečnim

(znamka konjiček)
tvrdke Bergmann & drug
Teehen na Elbl.
Koma 80 vin. se dobi v
vseh lekarnah, mirodlinah
in prodajalnah parumov.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici naznanja izid nedeljskih dirk Miren-Gorica.

Pri prvi dirki juniorjev je došel: I. Gergolet Anton — Doberdob, rabil 6' 30", II. Pahor Andrej — Dol, rabil 6' 36", III. Devetak Ivan — Vrhl, rabil 6' 40", IV. Medvešček Anton — Gorica, rabil 6' 46".

Pri društveni dirki: I. Petelin Alojzij — Zgonik, rabil 6', II. Semolič Ivan — Opatjeselo, rabil 6' 4", III. Lakovič Franc — Doberdob, rabil 6' 8", IV. Steffani Josip — Gorica, rabil 6' 16".

Pri polzevi dirki:
I. Srebrnič Alojzij — Solkan, II. Fajgl Jožef — Ajdovščina.

Pri peš dirki:
I. Silliguj Teofil — Gorica, II. Podgornik Avgust Rožna dolina.

Zrebrano število je 978., kateri dobitnik je Jobil g. Leopold Faganel iz Vrtojbe, na kar je daroval društvu 2 K in za Ciril-Medvedovo šolo na B'ančah tudi 2 K.

Politični pregled.

Sklicanje deželnih zborov. — Sklicani so deželni zbori češki in nižjeavstrijski na dan 20. t. m., tržaški pa na dan 25. t. m.

Maroko. — Kakor kaže, maroško vprašanje ne bo tako kmalu rešeno. Zahteve, katere je predložila Nemčija, so baje take, da so za Francijo nesprejemljive. Glavna nasprotja se tičejo gospodarskih koncepcij, katere zahteva Nemčija v Maroku; ne pa teritorialnih nagrad Nemčiji izven maroškega ozemlja. V pariških diplomatskih krogih je razširjena vest, da zahteva Nemčija navzlic odporu Anglije pristanišče za svoje vojne ladje v Atlantskem oceanu. Ker Nemčija ne smatra Agadirja za ugodno vojno pristanišče, tedaj baje pritiska na Francijo, da bi intervenirala pri Angliji, da ji Španija odstopi pristanišče La Palmas. Anglija je odbila ta predlog. Španska vlada je zelo razburjena vsled nastopa Nemčije in pripravlja z veliko naglico pomnožitev svoje vojne mornarice. Pri teh okoliščinah se ne smemo čuditi, da so zavladale zopet napete razmere med Francijo in Nemčijo.

Na zahteve Nemčije se pričakuje sedaj odgovor s francoske strani.

Razne vesti.

Protidraginjski shod v Ljubljani. — V ved. dopoldne se je vršil v veliki dvorani »Mestnega« doma protidraginjski shod, katerega so sklicali socialisti.

Na shodu je bila enoglasno sprejeta sledeča resolucija: Današnji shod glasno in odločno protestira proti posedanju najširšim slojem sovražni, ljudske sile uničujoči enostranski agrarni gospodarski politiki; shod obsoja klišarsko postopanje slovenskih klerikalcev in z njimi združenih agrarcev, ki dosledno in vedoma zanemarjajo življenske interese mestnega in vsega delavskega prebivalstva in izročajo to ljudstvo brezvestnemu odeduštvo egoističnih koristolovcev; shod zahteva resno in odločno: a) da se pred vsem in brez zavlačanja dovolj neomejen uvoz argentinskega mesa, ker je to v sedanjih bedi edino sredstvo, ki lahko hitro vsaj deloma ublaži draginjo; — b) da se odpravi carina za najnujnejša živila: za meso in žito ter za krmo; — c) da se vrhu tega doseže neomejen uvoz zdrave živine in zdravega mesa iz Srbije; — d) da se v smislu socialno demokratičnih predlogov stori vsi koraki za pospešitev domače živinoreje, re da bi se pristransko protežirali veleposestniki proti manjšim kmetom; — e) da se sprejme predlog socialne demokracije zaradi kartelne ankete in pospeši akcija proti kartelnim zlorabam.

Kolera na Koperščini. — Zopet se je pojavila kolera pri Kopru. Umrl je 5 letni Marij Muzenič pri Bertokih, sin železniskega delavca. Zbolel je za kolero 26letni kmet Anton Kuret; mati njegova se še nahaja v lazaretu, kjer so spravljani za kolero oboleli.

Toča v Roču v Istri. — V Roču je padala 10. t. m. grozna toča, ki je napravila ogromno škodo. Padala je debela kakor orehi cele pol ure.

Prazna kardinalska mesta. — Od 70 kardinalov, kolikor jih je bilo ob smrti Leva XIII., jih je sedaj le 46. Pij X. pravi, da v tekočem letu ne sme biti konsistorija; novi kardinali bodo imenovani v prvih mesecih prih. leta.

Ali je Napoleon kdaj jokal? — Neki francoski zgodovinar, ki se temeljito bavi s študijami o velikem Napoleonu, pripoveduje, da se je Napoleon kot mož trikrat jokal. Prvič v bitki pri Esslingenu, ko je top odnesel maršalu Lanessu obe nogi, vsled česar je umrl. Napoleon je visoko cenil maršala in ga ljubil. Vrgel se je na njegovo truplo ter jokal dolgo časa. Drugi slučaj, ko je Napoleon jokal, je bila njegova ločitev od njegove prve žene Josipine, od katere se je ločil, ker je po njegovem mnenju zahtevala to korist dinastije in državni interes. Tretjič je Napoleon bridko jokal, ko je na angleški ladji »Belerofont« zapustil Francijo, ko so ga odpeljali na otok Sv. Helene v Atlantskem oceanu. Napalubi je stal in gledal na francosko zemljo. Ko je ni videl več, je zaplakal velik car kot kak otrok.

Tretji ruski dreadnought so spustili 9. t. m. v morje.

Nemiri radi draginje na Francoskem. — V okraju Roubaix v severnem delu Francoskega so bili radi draginje hudi nemiri; imeli so že znak punta. Demonstracije so porušili tlak, ugasili svetilke ter sploh napravili precejšnjo škodo. Vojaki so morali rabiti orožje. Oplenjenih je obilo prodajalnic.

Veliki izgredi so bili v krajih Belleville. Demonstracije radi draginje so bile tudi v Charleville.

Kolera. — V Budimpešti so konstatirali včeraj 1 slučaj kolere; v občini Nagy Kecsi 2 slučaja; — V Carigradu razsaja kolera. Dne 10. t. m. je umrlo za kolero 42 oseb, obolelo jih je 50.

Gozdni požari. — Ob virih Brojence pri Trstu je uničil ogenj 12.000 m² gozdnih nasadov. Požari so bili tudi na nasadih pod Opčinami in v Kolonji. V Bazovici je pogorelo 10.000² borovjega gozda. V Zavljah je pogorelo 20.000 štir. m grmičevja.

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in. M!

Mali oglasi.

Najmanjša prisotbina stane 60 v. n. Ako je oglas obsežnejši, se računa za vsako besedo 3 v. n. Najpripravljaje inšeriranje za trgovca in obrtnika. Koliko je manjši trgovec in obrtnik v Gorici, katerih na deseti (in celo v mestu) nihe ne pozna, ker nikjer ne inšerirajo. Škoda ni majhna.

Nova hiša z obsežnim vrtom in velikim dvoriščem, s plinovo in električno vpeljavo — se prodaja. — Naslov pové naše upravnistvo.

Dva dijaka ali dve gospodični se sprejme na hranje in na hrano in stanovanje v ulici Codeilli št. 10.

Dva dijaka iz boljše družine sprejmem na stanovanje in hrano. Strogo nadzorstvo Ivan Kuret, naduč. v pokojih. Gorica, na Travniku št. 19, III. — Zgiasi se lahko tudi pisмено.

Vpokojeni šolski vodja brez otrok, sprejme na stanovanje in hrano 2 do 3 dijake iz boljše družine. — Naslov pové naše upravnistvo.

Eno ali dve kandidatini se sprejme na stanovanje in hrano. — Kje pové naše upravnistvo.

Slovenska družina sprejme 3 do 4 dijake na stanovanje, kateri imajo hrano, v „Dijaški kuhinji“. — Nataneneje v našem upravnistvu.

Uradnik brez otrok sprejme dijaka iz boljše hiše na hrano in stanovanje. — Naslov pové naše upravnistvo.

Dobra uradniška družina sprejme 1-2 dečka na stanovanje. Zdrava solčna soba, izborna domača hrana, strogo nadzorovanje, sola blizu. Mesečna plača 52 kron. — Naslov pové naše upravnistvo.

Lepa, zračna, meblovana soba s prostim vhodom, v sredini mesta se odda takoj v najem. — Naslov pové naše upravnistvo.

Pređa se v Bukovici veliko hišo ležečo tik državne ceste 5 minut oddaljeno od železnice. K hiši spada obsežen vrt, 1 njiva zemlje in vinograd. Ugodni plačilni pogoji. — Naslov: Petronio, Bukovica.

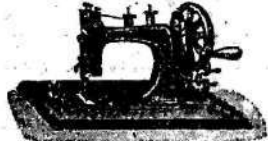
Ivan Maroni - Gorica

ulica Ariosto Mattioli

goriška tovarna mosaičnih plošč, izdelanih po beneškem sistemu in iz navadnega cementa.

Izvršuje raznovrstna ogleševalna dela pri stavbah, hodisi iz cementa ali iz ponarejenega kamna. — Elegancie kotalne banje. — Cevi iz cementa v raznih širjavah.

Sprejme se kakoršnokoli delo.

Velike zaloge novih dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, orkestrij nov, gramofonov, vsakovrstnih plošč itd. V zalogah imam veliko vseh gori navedenih tudi že rabljenih strojev prav po ceni na izbero pri

Batjel-u

Gorica

Stolna ulica 2-4.

Mehanična delavnica.

Prodaja tudi na obroke.

Ceniki poštnine prosti.

Zaloga in zastopstvo lahkih švicarskih motorjev (Motosacoche) na navadnem kolesu. Kupuje se stara dvokolesa, šiv. stroje, gramofone, orkestrijone itd.

Hotel Südbahn v Gorici

Telovadni trg

Naznanjamo slavnemu občinstvu, da smo poverili vodstvo imenovanega hotela s 1. septembrom t. l. gospodu Josipu Szalay, ki je služboval doslej kot plačilni natakar v tem podjetju. Strokovna zmožnost njegova je obče znana.

Prosimo slavno občinstvo, naj to velevažno podjetje, katero naj bi služilo v prvi vrsti domačim potrebam, v drugi pa tujskem prometu in v povzdigo mesta Gorice, izdatno podpira

Trgovsko-obrtna zadruga.

Za one, ki trpijo na želodecu!

Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preobremenjenjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, premrzlih ali prevročih jedi ali z nezmernim življenjem kakor: želodčni katar, srčno v želodcu, nočnine v želodcu, težko prebava ali zastajanje, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čegar blagodejni vpliv se je preiskusil za več let. In to je

Hubert Ullrichovo želiščno vino.

To želiščno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravilnih želišč in iz vina ter ožji in oživi prebavne organe človeka. Zeliščno vino odstrani nerodnosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev zdrave krvi.

S pravčasno porabo se udušijo želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme obotavljati pri vporabi. Simptomi, kakor: glavobolji, kolcanje, žganje, napihnjenost, bljvanje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, poenjajo večkrat po par požirkih tega vina.

Z-ortu in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje, srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z želiščnim vinom. Zeliščno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in čreves s tem, da pospešuje stol.

Suho in blede obličje, pomanjkanje krvi,

slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega stanja jeter. Osebe, ki nimajo teka, so nervozno oslabiljene in ozlovoljene, trpijo na glavobolu, so brez sna, hiražo in trpijo. Zeliščno vino daje oslabiljenemu življenju novo moč. Zeliščno vino povzdigne tek, pospeši prebavo in hrano, oživilja premembo snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražene živce in vsotviri novo veselje do življenja. Mnoga priznavanja in zahvale sprčejejo to.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Ger. Idrija, Tolmin, Kunal, Čedad, Videm, Palma, Červinj, Ož. Fiumičel, Gradež, Sezana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Goriško-Gradišćanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici želiščno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Hubert Ullrichovo želiščno vino.

Moje želiščno vino ni nobeno tajno sredstvo, njegove sestavine so: vino malaga 450,0, vinski škrljaj 100,0, glicerina 100,0, črno vino 240,0, sok jereblike 150,0, črešnjev sok 32,0, aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo.

Odvetnik Dr. IVO NOVAK

naznanja, da je

otvoril svojo odvetniško pisarno

v Gorici, ulica Caserma št. 7. I.

Waldperle

brez alkohola

Edini izdelovatelj: Moritz Löw, Brünn-Hussowitz.

napravljena iz izbranih gozdnih sokov kojim je pridjana velika množina sladkorja. S soda vodo, mineralno vodo, ali studenčnico se lahko napravi izborno osvežujočo pijačo. — Postavno zavarovano. — Zdravniško priporočeno.

Kupujt^e

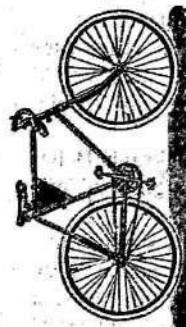
pri trdki

Kupujt^e

Kerševani & Čuk

na Stolnem trgu (Piazza Duomo) v GORICI šte. 9

Kerle ta Vam nudi najboljše in najcenejše šivalne stroje, dvokolesa, puške, samokrese, gramofone in plošče, vsakovrstna kmetijska orodja, slamoreznice, stiskalnice, drozgalnice, orala, brane itd. Posebno priporoča:

Original Victoria šivalne stroje, kateri so pripravljeni za umetno vezenje in krpanje, ter imajo lahke tek.

Original Victoria šivalni stroji imajo dva pasova za hitri in počasni tek, ter so po rabi 20 let še vedno brezšumni.

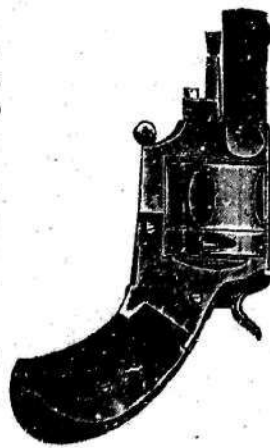
Z Original Victoria šivalnim strojem napravite od 2000 do 3000 ubodov v 1 minuti.

Za Original Victoria šivalne stroje jamčimo 10 let.

Tvrška opozarja cenj. kolesarje na svojo zalogo koles Puch, Styria, Dürkopp ter domače izdelke. Vsakdo kdor kupi pri tej trdki dvokolo je postrežen solidno in si prihrani najmanj K 30— ker tvrška ne vračuna provizij: zastopnikov. Vsled tega je pri trdki Kerševani & Čuk po ceni blago.

Daje tudi na mesečne obroke.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Pozor rodoljubi!

Zahtevajte povsod naše igralne karte

„Primorka“

Prva slovanska tovarna igralnih kart v Ljubljani.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 78. Račna pošta hranilnice šte. 837.315.

Na občnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadrugom na vknjižbo po 5%, %, na varščino ali zastave in na menj. po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6%.

Stanje 31. dec. 1910.: Zadrugnikov 1886 z deleži v znesku 73 642 kron. — Hranilne vloge: 1,423 351,26. Posojila: 1,488,919 —. — Rezervni zaklad: 92 847,44 — Vrednost hiš: 372 096 66